

بررسی تأثیر لمس بر درصد اشباع اکسیژن خون شریانی نوزادان مبتلا به سندرم دیسترس تنفسی

نیره باغچقی^۱، حمیدرضا کوهستانی^۲، اکرم دبیریان^۳، دکتر حمید علوی مجد^۴

۱- مربی، کارشناس ارشد پرستاری اطفال، دانشکده پرستاری و مامایی، عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی اراک

۲- مربی، کارشناس ارشد پرستاری داخلی و جراحی، دانشکده پرستاری و مامایی، عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی اراک

۳- مربی، کارشناس ارشد پرستاری اطفال، دانشکده پرستاری و مامایی، عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

۴- دکترای آمار، عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

تاریخ دریافت ۸۵/۵/۲۹، تاریخ پذیرش ۸۵/۹/۸

چکیده

مقدمه: امروزه استفاده از طب مکمل و جایگزین در حال افزایش است و لمس به عنوان یکی از این روش‌ها شناخته شده است. لمس از تحریکات حسی مفید برای نوزادان نارس می‌باشد. با این حال نتایج تحقیقات نشان داده‌اند که نوزادان زودرس بستری در بخش مراقبت‌های ویژه نوزادان بسیار کم تحت لمس قرار می‌گیرند. هدف این مطالعه تعیین تأثیر لمس بر میزان اشباع اکسیژن خون شریانی در نوزادان مبتلا به سندرم دیسترس تنفسی می‌باشد.

روش کار: این تحقیق یک مطالعه از نوع کارآزمایی بالینی با اندازه‌گیری‌های مکرر می‌باشد که بر روی ۳۷ نوزاد مبتلا به سندرم دیسترس تنفسی انجام شده است. جهت جمع‌آوری داده‌ها از یک فرم ثبت اطلاعات که شامل دو بخش اطلاعات دموگرافیک و جدول ثبت میزان اشباع اکسیژن خون شریانی بود، استفاده شد. ابزار دیگر مورد استفاده دستگاه پالس اکسی متر نلکور بود. اطلاعات طی سه روز متوالی جمع‌آوری گردید. اشباع اکسیژن خون شریانی ۵ دقیقه قبل از لمس ثبت شده، سپس واحدهای پژوهش به مدت ۵ دقیقه لمس شدند و با فاصله ۵ و ۱۵ دقیقه بعد از لمس، اشباع اکسیژن خون شریانی مجدداً کنترل شد. داده‌ها با استفاده از آزمون آماری آنالیز واریانس با اندازه‌گیری‌های مکرر تجزیه و تحلیل شد.

نتایج: نتایج نشان داد که در روز اول، میانگین میزان اشباع اکسیژن خون شریانی در ۵ دقیقه قبل از لمس، ۵ دقیقه بعد از لمس و ۱۵ دقیقه بعد از لمس به ترتیب ۹۵/۶۷، ۹۵/۹۱ و ۹۶ بود. در روز دوم میانگین میزان اشباع اکسیژن خون شریانی در ۵ دقیقه قبل از لمس، ۵ دقیقه بعد از لمس و ۱۵ دقیقه بعد از لمس به ترتیب ۹۵/۷۲، ۹۶/۰۵ و ۹۶/۰۸ بود. در روز سوم میانگین میزان اشباع اکسیژن خون شریانی در ۵ دقیقه قبل از لمس، ۵ دقیقه بعد از لمس و ۱۵ دقیقه بعد از لمس به ترتیب ۹۵/۷۵، ۹۶/۱۶ و ۹۶/۱۳ بود. در هر یک از سه روز مداخله، میزان اشباع اکسیژن خون شریانی ۵ و ۱۵ دقیقه بعد از لمس بیشتر از ۵ دقیقه قبل از لمس بود ($p < 0.01$). اما تفاوت آماری معنی‌داری بین ۵ دقیقه بعد از لمس و ۱۵ دقیقه بعد از لمس وجود نداشت. همچنین میزان اشباع اکسیژن خون شریانی طی سه روز مداخله تفاوت آماری معنی‌داری نداشت.

نتیجه‌گیری: نتایج نشان داد که بین لمس و افزایش اشباع اکسیژن خون شریانی ارتباط معنی‌داری وجود دارد. در آموزش پرستاران شاغل در بخش مراقبت‌های ویژه نوزادان باید بر اهمیت لمس حین مراقبت از این گونه نوزادان تأکید کرد. این یافته‌ها نشان داد که لمس برای نوزادان نارس مفید است و می‌تواند نقطه آغازی جهت انجام چنین تحقیقاتی باشد.

واژه‌های کلیدی: لمس، اشباع اکسیژن خون شریانی، سندرم دیسترس تنفسی، نوزاد نارس

*نویسنده مسئول: اراک، سردشت، دانشگاه علوم پزشکی اراک، دانشکده پرستاری و مامایی

E- mial:baghcheginayereh@yahoo.com